

Glas potrošača
petak, 24.04.2009.

Poruka vlasti: gasite se – prestanite s radom

Nedavno je predsjednica udruge «Pacijent» – udruga za promociju prava pacijenata Hrvatske, i članica Upravnog odbora Svjetskog kongresa medicinskog prava, dr.sc. Đula Rušinović Sunara, najavila prestanak desetogodišnje aktivnosti. Dr. Rušinović objavila je ostavku priopćenjem za medije, konstatirajući da je zdravstveni sustav u nas uvjetovan trgovačkim lobijima – proizvođači opreme i proizvođača lijekova, nasuprot interesima pacijenata/potrošača. Pored toga, predsjednica Udruge tvrdi: «od državnog osamostaljenja, mi zapravo nismo uspjeli u demokratizaciji sustava zdravstva», u kojem je «gospodarstvo (profit, pr. A.T.) postavljeno ispred čovjeka – znači prevariti narod».

Prije par dana, i predsjednik udruge «Zadarski potrošač», Zoran Knežević, podnio je ostavku izražavajući nezadovoljstvo stanjem u oblasti zaštite potrošača, i opterećenost brojnim obvezama i dužnostima.

Ne ulazeći u razloge zbog čega netko, nakon određenog vremena, zaključi da odustane od dobrovoljnog angažiranja za dobro drugih, određene ciljne skupine ili građanima grada, regije, državne zajednice, pa i šire. Međutim, pored razloga odustajanja zbog nezadovoljstva sa stanjem, a ne postoji dovoljno sluha da se opravdan stav, zahtjev, prijedlog ili glas čuje, postoje razlozi koji najčešće ne iznosima.

Naime, nelogično je obrazloženje za odustajanje – ostavku spomenutih dragih osoba zbog nezadovoljstva sa stanjem u oblasti zdravstva, ili stanja u oblasti zaštite potrošača. Zapravo, volonteri su organizirani da kao građani mogu iskazati stav, pokrenuli inicijativu, pružili pomoć ili savjet građanima kojima je pomoć potrebna, i to, prije svega, jer nositelji zaštite potrošača/pacijenata (Vlada, ministarstva, regulatorne agencije, lokalna samouprava, inspektorati, povjerenstva) neadekvatno obavljaju povjerene im poslove. Dakle, ako smo se opredijelili za dobrovoljni – volonterski rad, a znamo zbog čega, onda nas loše stanje u oblasti samo može motivirati za još više aktivnosti. Istina, ostavka može (?) utjecati da se odgovorni zapitaju o razlozima ostavke, iako u to nisam sklon povjerovati. Naravno, kako je odluka pojedinca da postane član udruge legitimna, legitimna je i odluka za prestankom te aktivnosti.

Ako nezadovoljavajuće stanje u oblasti nije razlog za odustajanje, upitajmo zašto se dokazani aktivisti odlučuju na odustajanje.

Prije odgovora valja konstatirati da su udruge za zaštitu (prava) potrošača/pacijenata, de iure, nepolitičke, nevladine i neprofitne organizacije civilnog društva. Pored toga, zakonom je zabranjeno financiranje udruga donacijama trgovaca (ne bez razloga). Dakle, ako udruga za zaštitu potrošača/pacijenata nema mogućnosti osiguranja financijskih sredstava za financiranje materijalnih troškova ureda – preventivna zaštita potrošača, naknadu za organizaciju tajničkih poslova i/ili angažiranju vanjskih suradnika-savjetnika za zaštitu potrošača donacijama, a nemaju osigurana stalne i

stabilne izvore financiranja, logično je da će njeni aktivisti vremenom postati umorni, neshvaćeni.

Sustav financiranja udruga za zaštitu potrošača putem nadležnih ministarstava, zasigurno će rezultirati, ne samo odustajanje provjerenih aktivista, nego i gašenje osnovanih udruga. Naime, u 2008.godini nadležno ministarstvo gospodarstva ne financira preventivnu zaštitu potrošača uopće, a financira projekte po zamisli vlasti. Dakle, ne financiranje preventivne zaštite više od dvadeset udruga u RH poslana je poruka: gasite se – prestanite s radom. Time će se ostvariti politika vlasti da kontrolira rad 4-5 udruga koje će financirati za poslove po diktatu te iste vlasti, uz znatno ograničen (blokiran) razvoj potrošačkog pokreta kao subjekta tržišne reprodukcije.

Na kraju, politikom vlasti, udruge za zaštitu potrošača/pacijenata, de facto, postale su vladine organizacije, uz znatan utjecaj politike, i zasigurno su u sukobu interesa, posebno one udruge koje prihvaćaju diktat vlasti.

Blog „Dalmatinski potrošač“